

## Lummi-intiaanit, rikkaan perinteen ja uuden toivon heimo

OLAVI HEIKKINEN

*Maantieteen laitos, Helsingin yliopisto*

*Heikkinen, Olavi* (1982). Lummi-intiaanit, rikkaan perinteen ja uuden toivon heimo [Lummi Indians, a nation of rich heritage and promising future]. *Terra* 94: 4, pp 241–248. English summary.

Lummi Indians totalling about 2700 belong to the Coast Salish-group of Indians. Only 1200 of them live on a reservation of 50 km<sup>2</sup> in the northwestern part of the state of Washington, U.S.A. This article deals with the Lummi Indian's culture and changes caused by European encroachment. Present achievements and problems of the Lummi are also considered, based on literature, interviews and observations. In spite of their small number, the Lummi have been very active and set an example to native people struggling under the pressure of dominant culture.

*Olavi Heikkinen*, Department of Geography, University of Helsinki, Hallituskatu 11–13, SF-00100 Helsinki 10, Finland.

Yhdysvaltain Washingtonin osavaltiossa elävien lummi-intiaanien lukumäärä on nykyisin 2700 (Lummi Indian nation... 1981). Heistä noin 1200 asuu lummiheimolle varatussa reservaatissa (kuva 1). Pääosa lummeista elää noin 50 km<sup>2</sup>:n laajuisen reservaatin ulkopuolella (Adams 1981). Heimo kuuluu salish-rannikkointiaanien ryhmään, joka asutti aikoinaan suurehkoa aluetta Washingtonin luoteisosan ja Brittiläisen Kolumbian eteläisestä rannikkovyöhykkeestä. Lummien kieli on eräs salish-murre (Suttles 1954: 29–31).

Vähälukuisuudestaan huolimatta lummit ovat esimerkiksi muille alkuperäiskansoille. He taistelevat sinnikkäästi oikeuksistaan, vaalivat vanhoja tapojaan ja yrittävät samalla sopeutua myös nyky-yhteiskuntaan.

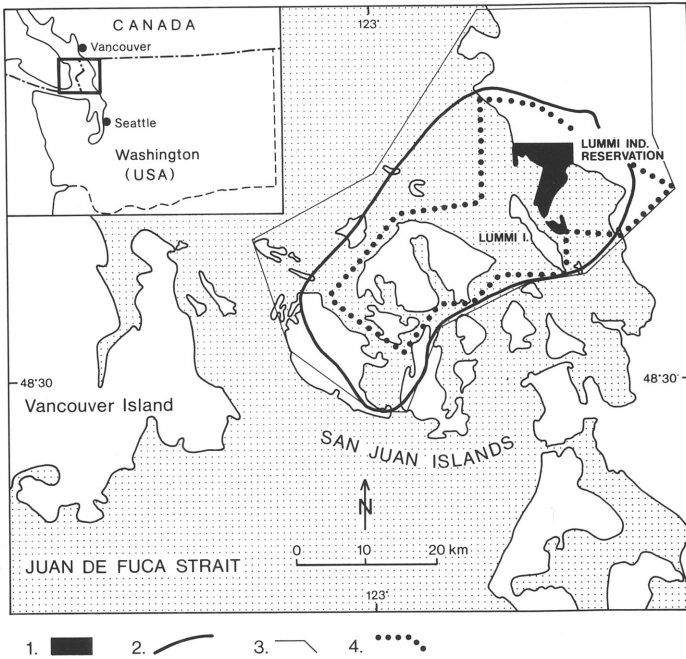
Tämä kirjallisuuteen, haastatteluihin ja vierailuihin perustuva artikkeli käsittelee lum-

mien muinaista kulttuuria sekä eurooppalaisten siirtolaisten aiheuttamaa olosuhteiden muutosta. Lisäksi tarkastellaan lummiin nykyisiä tavoitteita, menestystä ja ongelmia.

### *Alkuperäiskulttuuri*

Salish-intiaaneilla ei ollut selvää heimojakoja eikä heimopäälliköitä kuten esimerkiksi preeriaa asuttaneilla tasankointiaaneilla. Täällä valkoisten heimoiksi nimeämät yhteisöt muodostivat löyhiä, kielellisesti ja kulttuurillisesti usein vain vaivoin erotettavissa olleita yksikköjä. Käytännössä »heimo» oli ryhmä läheisiä kyliä. »Päälliköt» olivat selvää poliittista valtaa vailla olleita johtajia (Suttles 1954: 32–33).

Sosiaalisen rakenteen perusyksikkö oli suurperhe, joka koostui monista meidän per-



Kuva 1. Tutkimusalueen sijainti. Lummi-intiaanien nykyisen reservaatin (1) lisäksi karttaan on merkitty lummiheimon alue ennen vuoden 1855 reservaattisopimusta, 2 – Suttlesin (1954: 30) mukaan, 3 – lummien käsityksen mukaan ja 4 – vuoden 1957 oikeuden päätöksen mukaan (Nugent 1980: 34–35).

Fig. 1. The study area. The map presenting the present size of Lummi Indian reservation (1) also indicates boundaries of Lummi tribal area, 2 – according to Suttles (1954: 30), 3 – described by Lummis, and 4 – determined by the court, 1957 (Nugent 1980: 34–35).

heiksi ymmärtämistämme yksiköistä. Poliittisesti ja taloudellisesti varsin itsenäiset suurperheet asuttivat kukin omaa jättiläistujasta<sup>1</sup> rakennettua tilavaa taloaan. Talojen eli suurperheiden johtajat olivat yleensä läheisiä sukulaisia keskenään. Koska miehet vielä tavallisesti naiivat talonsa ulkopuolisia naisia, suurperheitä sitoivat myös aviolliset suhteet, mikä edisti »heimon» sisäistä kanssakäymistä (Suttles 1954: 33).

Muinaisten lummien yhteiskunta ei perustunut jäsenten tasa-arvoon. Yhteisössä oli vapaita ja orjia. Myös vapaat olivat eri arvoisia; oli asteikko alhaisista ylhäisiin. Asema riippui varallisuudesta, perityistä oikeuksista sekä tiedoista tai yliluonnollisista voimista, jotka saatiin luonnosta (Suttles 1954: 32–34).

Uskonnolliset käsitykset kuvastuivat rituaaleissa. »Muuttaja» oli jumalainen olento, joka muutti kerran luonnon nykyiselleen ja meni sitten pois. Lähes kaikkia elämäntilanteita varten olivat omat rituaalinsa.

Ennen eurooppalaisten tuloa lummien pääelinkeino oli kalastus. Etenkin lohien verkkopyynti mereisissä salmissa oli tuottoisaa. Myös metsästystä sekä simpukoiden,

juurien ja marjojen keräilyä harjoitettiin (Stern 1934: 42–50; Tremaine 1975: 19–20). Kalastus- ja metsästysvälineet kuten asuksetkin tehtiin kiviteräisin työkaluin. Vaikka tarve-esineiden valmistaminen oli hidasta, kalaa sekä rantojen ja metsien riistaa saatiin niin runsaasti, että aikaa riitti myös taiteeseen ja seremonioihin (Suttles 1954: 31–33).

Niin ikään alueen ilmasto edisti ympärivuotista toimeliaisuutta. San Juanin saarten (kuva 1) mereiset kesät eivät ole tukahduttavan kuumia, eivätkä lauhat talvet vaadi asujaimistolta erityistä sopeutumista. Heinäkuun maksimilämpötilojen keskiarvo on noin 23°C, ja tammikuun minimilämpötilat ovat keskimäärin noin 0°C (U.S. Weather Bureau 1960). Lummien kalastus, metsästys ja keräily olivat kuitenkin rytmittyneet ilmastollisten olojen määräämään järjestykseen. Tämä kuvastui myös asumisessa. Talvet vietettiin kiinteissä kylissä. Lämpiminä vuodenaikoina liikuttiin laajoilla alueilla ja asuttiin tilapäisasumuksissa (Tremaine 1975: 10–38).

#### Kosketus valkoiseen mieheen

<sup>1</sup> Jättiläistuja (*Thuja plicata*) oli lummien pyhä puu, josta tehtiin mm. asunnot, kanootit, jouset ja nuolet, talousastiat; kuoresta vaatteita jne. (Adams 1981).

Ensimmäinen dokumentoitu salish-rannikkointiaanien kontakti eurooppalaisiin ta-

pahtui vuonna 1790, kun espanjalainen Quimperin tutkimusretkikunta purjehti alueella. Ainakin välillisiä kosketuksia eurooppalaisiin oli ollut tätä ennenkin, koskapa intiaaneilla oli jo tuolloin mm. erilaisia metalli- ja rahakoruja (Suttles 1954: 37–38).

Heti ensimmäisten espanjalaisten ja brittiläisten retkikuntien jälkeen seudulle ilmaantuivat kauppalaivat, jotka ostivat intiaaneilta etenkin Kiinaan vietäviä merisaukon nahkoja. Turkiskauppa vilkastui oleellisesti 1800-luvun alkukymmeninä, kun mantereen suunnasta tunkeneet kauppakomppaniat ulottivat varsinkin majavanturkishankintansa aina salish-intiaanien maille. Turkiskauppiat eivät juuri vaikuttaneet paikallisen väestön sosiaaliin tai uskonnollisiin oloihin, vaikka jättivätkin jälkensä aineelliseen kulttuuriin (Suttles 1954: 38–39).

Sen sijaan lähetysaarnajat yrittivät tietoisesti tuhota vanhaa henkistä perinnettä. Jo 1850- ja 1860-lukujen ponnistelut käänsivät lummit roomalaiskatoliseen uskoon. Samoihin aikoihin työntyivät myös ensimmäiset varsinaiset uudisasukkaat intiaanien ranta-alle. Monet heistä ryntäsivät seudulle Fraser-joen kultalöytöjen kiihottamina (Tremaine 1975: 34–37, 74–77).

Valkoisten vaikutus tuntui erittäin konkreettisenä vuonna 1855, jolloin kirjoitetulla Point Elliotin sopimuksella lummieläinalueeksi määrätin mantereelle rajattu reservaatit (kuva 1).

Reservaatien perustamisen aikoihin lummit olivat varsin heikossa asemassa ja kulttuurimurroksessa. Syitä oli monia. Tuhoisa eurooppalaisten välillisesti levittämä isorokkoepidemia oli autioittanut monet lummieläinalueet kuten muidenkin salish-intiaanien kylät vuonna 1782, eli jo ennen Quimperin retkikunnan ilmaantumista. Toisaalta pohjoiset, kulttuuriltaan sotasivat jukulta-intiaanit rohkenivat jo 1790-luvulla saamiensa tuliseiden turvin hävitysretkille salish-intiaanien maille. Tuhoretkillään he ryöstivät kyliä, tappoivat ja ottivat naisia ja lapsia orjiksi. Lisäksi lummit tunsivat eurooppalaisen siirtolaisuuden paineen. Hädissään he hakeutuivat San Juanin saarilta (kuva 1) mantereen turvaan, minne 450 henkeen supistuneen heimon reservaatit sitten valkoisten toimesta perustettiin (Suttles 1954: 41–43, 51–54).

Jo reservaatien perustamisen aikaan lummieläinalueen muinainen kulttuuri oli murenemassa. Tämä johtui väkiluvun romahtamisesta ja uusista kontakteista toisiin intiaaneihin ja

siirtolaisiin. Osasyynä oli myös aineellisen kulttuurin kehittyminen. Kiviaseiden tilalle tulivat töitä jouduttavat metalliset työkalut. Jouset ja nuolet vaihtuivat metsästystä helpottaviin tuliluikkuihin. Peruna ilmaantui ruokavalioon. Myös alkoholi ja tupakka olivat valkoisten »lahjoja» (Suttles 1954: 43–48; Drucker 1939).

### *Elämä muuttuu reservaatissa*

Vanhat tavat sekä uudet opit ja pakotteet ohjasivat lummieläinalueen askareita vuoden 1855 sopimuksen jälkeen. Kalastus jatkui osittain muuttunein menetelmin ja rajoittavin säännöksin. Pääosa saaliista myytiin valkoisille (Suttles 1954: 63–66).

Viranomaiset yrittivät kuitenkin tehdä intiaaneista maanviljelijöitä, ja reservaatien maata jaettiin siksi perheille palstoiksi. Yhdysvaltain hallituksen nimittämä intiaaniagentti päätti, keillä oli oikeus maapalstaan; lummiheimolla ei ollut sananvaltaa (Nugent 1977: 10–11). Etenkin 1800-luvun lopulla maanviljelys ja karjanhoito olivat tärkeässä asemassa.

Yhteiskuntarakenne koki valkoisten toimesta suuria muutoksia. Valkoiset valitsivat lummeille päällikön, joka oli nyt »todellinen» heimon johtaja ja hoiti lisäksi heimon ja valkoisten välisiä suhteita. Ennen valkoisten tuloahan »päälliköt» olivat lähinnä suurruokakuntien päämiehiä. Lummeilla oli nyt myös poliisi ja oma tuomioistuin tavanomaisia rikeitä käsittelemään. Oikeuslaitos ja katolinen kirkko koettivat kitkeä lummeista loitsuja, henkitansseja, sotatansseja, shamanismia, juopottelua ja paljoa muuta (Suttles 1954: 67–73). Esimerkiksi lummieläinalueen vuosijuhlan tanssilupa oli hankittava Washington D.C:stä, korkeimmalta intiaaniasioita hoitavalta viranomaiselta (Nugent 1977: 8–10).

Lapset yritettiin vieroittaa omasta kulttuuristaan. Englanninkielinen koulu toimi tula-lip-intiaanien reservaatissa yli 100 kilometrin päässä, missä tosin vain harvat lummilapset kävivät koulua (Nugent 1977). Päiväkoulua kokeiltiin jo 1800-luvulla pariinkin kertaan myös lummieläinalueella, mutta koulu ei saanut suosiota edes lummieläinalueen piirissä, koska etenkin vanhempi polvi piti koulua intiaani-perinteen vihollisena (Suttles 1954: 71–72).

Jo viime vuosisadalla lummit siirtyivät asteittain englanninkielisiin nimiin. Aluksi olivat käytössä vain ristimänimet. Myöhemmin

isän ristimänimestä tuli tavallisesti jälkeläisten sukunimi (Suttles 1954: 74–75).

Ylhäältä ohjattu maatalous alkoi taantua jo vuosisadan vaihteessa. Lummit palailivat vanhojen elinkeinojensa pariin. Vielä nykyään pääosa reservaatin asukkaista saa elantonsa kalastuksesta. Myös reservaatin ulkopuolisen teollisuuden työpaikat ovat tärkeällä sijalla. Metsä peittää nykyään valtaosan entisistä pelloista, ja vähäinen karja käyseele irrallaan lummien mailla.

Nykyään heimon asioita johtaa heimoneuvosto (tribal council), joka koostuu elinikäisestä päälliköstä ja yhdestätoista vaaleilla kolmivuotiskaudeksi valitusta jäsenestä. Neuvosto nimittää komiteat, jotka toimivat yhteistyössä Yhdysvaltain viranomaisten kanssa (Adams 1981; Lummi Indian nation . . . 1981).

#### *Lummit taistelevat oikeuksistaan*

Lummien kulttuurikeskuksen johtaja George Adams (lummi) lausahti häntä haastatelllessani mm: »Lummit ovat kuuluisia (notorious) oikeuksiensa puolesta taistelijoita». Hyvän kuvan heimon ponnisteluista saa tarkastelemalla kalastusoikeustaistelua ja Amerikan Yhdysvaltoja vastaan käytyjä oikeudenkäyntejä.

Taistelua kalastusoikeuksista on kokenut mm. seuraavat vaiheet. Vuoden 1855 sopimuksessa (Treaty . . . 1855) lummeille myönnetty kalastusoikeus toimi myös käytännössä noin vuoteen 1890 asti. Mutta tuosta alkaen lummit joutuivat ahtaalle valkoisten kilpaillessa kalastusalueista. 1890-luvulla lummit yrittivät kahdesti saada oikeuksiaan takaisin vanhoihin kalavesiinsä, mutta valkoiset viranomaiset eivät vetoomuksiin suostuneet. Päinvastoin osavaltio vaati vuonna 1900 lummeja hankkimaan jopa kalastusluvut. Luvatta kalastaneita vastaan nostettiin useita syytteitä. Viimein vuonna 1942 Yhdysvaltain korkein oikeus poisti lupapakon (Nugent 1979: 1–14, 43–44).

Reservaatin matalikoilla suurilla pyydyksillä kalastaneet valkoiset ehdyttivät kalakan-  
taa ja estivät kalojen pääsyn lummien pyydyksiin. Kun lohi alkoi 1940- ja 1950-luvuilla vähetä, intiaaneja syytettiin liikakalastuksesta. Lummit olivat kuitenkin alkaneet säännöstellä lohenpyyntiä heimonsa piirissä jo vuodesta 1935 alkaen (Nugent 1979: 42–47).

Osavaltio yritti edelleen rajoittaa intiaanien kalastusoikeuksia 1960-luvulla. Tuolloin myös intiaanit aktivoituivat. He ryhtyivät todelliseen oikeustaisteluun ja alkoivatkin saada 1970-luvulle tultaessa vanhoja kalastusoikeuksiaan takaisin. Tärkeä Boldtin päätös piirituomioistuimessa vuonna 1974 merkitsi, että intiaaneille kuului 50 % kaloista entisillä kalastuspaikoillaan. Lummit mainittiin päätöksessä erikseen ja heille luvattiin takaisin ne »reef net»-kalastuspaikat, jotka oli menetetty valkoisille 1930-luvulla (Nugent 1979: 48–56).

Boldtin päätöksen seurauksena on syntynyt kahnauksia valkoisten kalastajien ja lummien välillä 1970-luvun puolivälistä alkaen. Viimeaikaisesta kalasaaliin vähenemisestä syytetään lummeja (Adams 1981). Valkoisten harmi on ymmärrettävissä, koska lummien lohenkalastuskausi alkaa nykyisten määräysten mukaan aikaisemmin kuin valkoisten.

Lummit ovat käyneet oikeutta myös Amerikan Yhdysvaltoja vastaan. Vuoden 1925 kongressin päätös antoi useille Washingtonin osavaltioiden intiaaniheimoilta mahdollisuuden haastaa Yhdysvallat oikeuteen vaatimuksiaan ajaessaan.

Niinpä monet intiaaniheimot, mm. lummit, esittivät jo vuonna 1926 haasteita Yhdysvalloille. Lummien osalta vaatimukset sisälsivät mm. seuraavia syytteitä. Point Elliotin sopimuksessa vuodelta 1855 luvattua korvausta menetetyistä maista ei oltu kokonaan maksettu. Luvattua rahasummaa viljelysmaan raivaamisesta ei oltu saatu. Luvattuja kouluja, ohjaajia, seppää, puuseppää, lääkäriä ja lääkintähuoltoa ei oltu järjestetty. Myöskään korvausta reservaatin ulkopuolelle jääneistä asunnoista ja raivioista ei oltu maksettu. San Juanin alueen intiaaneille jaettu maa-ala, keskimäärin 7 eekkeriä/henkilö, ei riittänyt elämiseen; valkoiset uudisasukkaat saivat 320 eekkeriä henkeä kohti. Lummit vaativat korvausta 80 eekkeriä/asukas mukaan (Nugent 1980: 8–16).

Oikeuden päätöksessä vuodelta 1927 lummit katsottiin oikeutetuiksi vähäisiin korvauksiin, mutta koska myös katsottiin, että Yhdysvaltain Liittohallitus oli jo käyttänyt intiaaniviraston kuluihin korvausta suuremman summan, lummit eivät voittaneet tässä oikeustaistelussa mitään (Nugent 1980: 17–18).



Vuonna 1951 lummit haastoivat yksinään Yhdysvallat oikeuteen maa- ja vesialueittensa menettämisestä Point Elliotin sopimuksen yhteydessä. Asiaa käsiteltiin oikeudessa aina vuoteen 1972 saakka. Lopputuloksena lummiin katsottiin olevan oikeutettuja \$ 57000 korvaussummaan; vaadittu määrä oli \$ 30 000 000 plus korot. Lummit eivät suostuneet ottamaan korvausta, koska summan pienuus loukkasi heitä (Nugent: 1980: 19–27).

Lummit eivät olleet tyytyväisiä tämän pitkän oikeusprosessin aikaiseen tuomariinsa. Niinpä he yrittivät oikeusteitse vuonna 1974 mitätöidä asianajajansa palkkiovaatimukset. Oikeuden päätöksessä lummiin syyte katsottiin aiheettomaksi (Nugent 1980: 28–30).

### *Lummit tänään*

Nykyään lummit ponnistelevat yhä vakaammin tiedon ja taidon tiellä. He koettavat nostaa heimonsa henkistä ja aineellista hyvinvointia. Uusi oppi pyritään istuttamaan perinteeseen. Seuraava selvitys lummiin hengenviljelystä perustuu lähinnä 3. 6. 1981 suorittamaani Lummiin sivistyskeskuksen johtajan ja lummiin kielen opettajan George Adamsin haastatteluun.

Lummi-reservaatissa toimii 3–4 vuotiaille lapsille tarkoitettu esikoulu, jossa annetaan tietoja myös lummiin kielessä. George Adams on puolestaan opettanut lummiin esikoulun opettajille. Reservaatissa on myös peruskoulun ala-aste sekä vuonna 1980 avattu peruskoulun yläaste, missä George Adams antaa oppilaille lummiin kielen opetusta 40 minuuttia päivässä. Lummiin kielen opettamista haittaa mm. kirjakielen vaivallisuus.

Peruskoulun yläasteen kaikki luokat lienevät toiminnassa vuoteen 1985 mennessä, jolloin varttuneimpienkaan peruskoululaisten ei tarvitse mennä reservaatin ulkopuoliseen kouluun kuten vielä nykyisin. Oma täydellinen lummiin itsehallinnassa toimiva peruskoulu takaa mahdollisuuden myös heimon kulttuurin ja kielen opettamiseen. Sen toivotaan myös vähentävän oppilaiden korkeaa keskeyttämismäärää, joka on ollut peräti 60–70 %.

Nykyinen kouluohjelma saattaa pystyä siirtämään lummiin kielen. Kieli oli jo kuolemassa, kun George Adams yhdessä vanhan opettajansa Agatha McCluskeyn kanssa alkoi sitä elvyttää noin kuusi vuotta sitten (myös

Hugh 1980). Tuolloin vain 5–6 vanhusta puhui sujuvasti lummiin.

Haastattelussa George Adams kertoi myös, että lummit ovat aina olleet »environmentalisteja». Nyt he ovat huolissaan esimerkiksi metsien avohakkuista, jotka kiihdyttävät maaperäeroosiota. Jokien kuljettama liete sitten mataloittaa jokisuut, eikä lohi pääse kutemaan. Valkoinen mies on hakannut rannikkokaistan suuret metsät niin, että intiaanien on vaikea saada enää jättiläistuijan, heidän pyhän puunsa suuria runkoja edes kanoottien rakentamiseen. George Adams toteaa: »Tarvittiin oikeuden päätös, että saatiin yksi kanoottipuun luonnonpuistosta».

Lummeilla on kyllä tiettyjä seremoniatarkoituksia palvelevia etuoikeuksia luonnonvaroihin. Heillä on mm. lupa pyydystä muuton rauhoitettuja kotkia sulkiin saamiseksi. Ainakin kesällä 1981 jotkut heimon jäsenet kuitenkin tappoivat kotkia myös myyntiin. Asiaa käsitellään oikeudessa.

Lummit pyrkivät tieteistämään myös perinteisiä mereisiä elinkeinojaan. Kymmenisen vuotta sitten he muuttivat heimon yhteisönsä olevia reservaatinsa vuorovesimatalikoita »merifarmiksi». Heillä on nyt 300 hehtaarin merikalalla sekä kala- ja osterihautomo, jotka tuottavat viisi miljoonaa lohenpoikasta altaissa ja meressä kasvatettaviksi sekä 100 miljoonaa osterinpoikasta lummiin osteriviljelmille. Lisäksi lummit omistavat läheisessä Bellinghamin kaupungissa sijaitsevan kalankäsittelylaitoksen sekä osterien ja kalojen markkinointikeskuksen (Lummi Indian School... 1980).

Lummit huomasivat, että osterin- ja kalanviljely vaativat onnistuakseen ammattitaitoista väkeä. Niinpä he perustivat vuonna 1973 Lummiisaarelta (kuva 1) ostamalleen tontille Liittovaltion rahoituksella vesienviljely- ja kalastuskoulun (Lummi Indian School of Aquaculture and Fisheries). Koulua pidetään yllä Liittovaltion varoin; rahat myönnetään kahdeksi tai kolmeksi vuodeksi kerrallaan. Koulun johtaja Richard Poole, ei-lummi, kertoi, että oppilaat voivat saada avustusta lukukausimaksuihinsa joko Yhdysvaltain intiaaniviraston tai heimojensa koulutusvaroista.

Vesienviljely- ja kalastuskoulu on kaksi-vuotinen oppilaitos, joka ottaa 40–60 oppilasta joka toinen vuosi (ks. kuvat 2 ja 3). Pääosa oppilaista on Washingtonin osavaltion intiaaneja, jotkut ovat Alaskasta ja aina Yhdysvaltojen itärannikolta asti. Opinto-ohjelmaan si-



Kuva 2. Intiaaniopiskelija kaivaa simpukoita vuoroveden paljastamalta rantavyöhykkeeltä Lummi-intiaanien vesienviljely- ja kalastuskoulun edustalla Lummisaarella. Kirjoittajan kuva 3. 6. 1981.

*Fig. 2. An Indian student is digging clams during the low tide on the seashore close to the Lummi Indian School of Aquaculture and Fisheries in Lummi Island. Photographed by the author on June 3, 1981.*

sältyy kalan- ja osterinviljelyn lisäksi yleisivistäviä kursseja sekä mm. intiaanien historiaa ja oikeuksia käsittelevä kurssi (Lummi Indian School . . . 1980).

Johtaja Richard Poole esitteli haastattelun ohessa koulun laboratorioita, kirjastoa sekä tietokonepäättettä, joka on yhdistetty University of Washingtonin kalanviljelysinstituutin päätietokoneeseen. Johtaja Poolen kertoman mukaan opintonsa päättäneet intiaanit haikautuvat yleensä nopeasti työelämään.

Niin kuin lummien työssä niin myös heidän huvissaan korostuu perinteen arvostus. Lähinnä heimoa yhdistäväksi huvitilaisuudeksi on näet katsottava joka kesäinen vesijuhla, Lummi Stommish festivaali, joka järjestettiin viime kesäkuussa jo 35. kerran (Lummi Indian nation . . . 1981; Kaufman 1981). Vesijuhlien päänumerona ovat sotakanoottikilpailut, joihin ottavat osaa sekä miehet että naiset monista intiaaniheimoista Washingtonista ja Kanadan puolelta (kuva 4). Kolmipäiväisten juhlien ohjelmaan kuuluvat myös mm. perinteiset pelit, uskonnolliset laulut, vanhat heimotanssit ja ilotulitukset.

Lummien aineellisen ja henkisen kulttuurin suotuisa kehittyminen ei riipu yksin heistä itsestään vaan myös ulkopuolisten päätöksistä ja asenteista. Esimerkiksi Yhdysvaltain kongressin rahapolitiikka säätelee lummien suunnitelmien toteutumista. Rahoittaahan Liittovaltio mm. lummien peruskoulutuksen ja terveydenhoidon. Tietoisina asemastaan lummit pyrkivät parantamaan myös yleistä suhtautumista alkuperäiskansoihin.



Kuva 3. Intiaanioppilaita Lummi-intiaanien vesienviljely- ja kalastuskoulun konepajalla. Kirjoittajan kuva 3. 6. 1981.

*Fig. 3. Indian students at the engine workshop of the Lummi Indian School of Aquaculture and Fisheries. Photographed by the author on June 3, 1981.*

Kuva 4. Lummi Stommish (stommish = suuri soturi) vesijuhlien miesten kanoottikilpailu on alkanut. Kaikkiaan 24 kanoottia, kussakin 11 hengen miehistö, syöksyy 6,5 mailin taipaleelle. Pyhästä jättiläistuijasta kaiverretut sotakanootit ovat 17 metriä pitkiä. Kuvassa näkyy vain osa eri intiaaniheimoja edustavista joukkueista. Kirjoittajan kuva 27. 6. 1981.

*Fig. 4. The canoe race of 6.5 miles for men at Lummi Stommish water festival has begun; Lummi word »stommish» means »great warrior». The 11-man war canoes, 17 metres in length, have been carved out of western redcedar, the sacred tree of the Lummi Indians. Only some of teams of different tribes are visible in the picture. Photographed by the author on June 27, 1981.*



## SUMMARY

### *Lummi Indians, a nation of rich heritage and promising future*

The Lummi Indians number 2700. About 1200 live on their 50 km<sup>2</sup> wide reservation in the state of Washington in U.S.A. (Fig 1). The tribe belongs to the Coast Salish-group of Indians and the Lummi language is a Salish dialect.

Before the arrival of white men the Coast Salish Indians had no distinct tribal units or chiefs like, say, the Plains Indians. A »tribe» was a group of nearby villages and »chiefs» were leaders without definite political power. A group of families living in one big house was a unit of social structure. The society of ancient Lummis was not based on equality but contained slaves and free people of different ranks. Religious beliefs were reflected in many kinds of rituals.

Even before European settlement fishing was the main source of livelihood for the Lummis. Gathering of clams, roots and berries was also important. Fish, especially salmon, was so abundant that there was ample time for the development of a refined artistic tradition and elaborate socio-religious ceremonies.

The first documented contact with white man was in 1790 when the Spanish Quimper expedition sailed into the region. Fur-traders brought some changes in material culture as early as the beginning of the 19th century. Missionaries converted the Lummis to Catholicism in the 1850's and 1860's and had a very profound influence on old native culture. During those decades also arrived the first permanent European settlers in the area.

The treaty of Point Elliot, signed in 1855, assigned the Lummis to a reservation established on the mainland. By that time the Lummis were weakened by smallpox epidemics and raids by Indian tribes from the North. In addition, old culture disintegrated in the pressure of new ways of living adopted from white settlers.

Government officials tried to turn Lummis into farmers especially at the end of the 19th century, and land on the reservation was allotted to families for farmlands. The Lummis, however, never became enthusiastic farmers. The white officials also changed social structure of the Lummis by choosing »real» chiefs, and also by designating a native police force and a court. These, together with the Catholic Church, tried to weed out old traditions. Schools were particularly effective at uprooting the children from their native culture.

Nowadays tribal matters are run by a tribal council of 12 members. The council appoints committees that work in co-operation with U.S. government officials.

The Lummi Indians, fishermen for millenia, have often felt that their livelihood has been seriously threatened. In spite of many setbacks the persistence of the Lummis has finally succeeded. The important decision by Boldt in district court in 1974 now protects their rights to a portion of the annual catch of salmon. However, legal actions against the United States on losses of land and sea areas in the treaty of 1855 were not successful.

At present the Lummis strive vigorously to improve the intellectual and material well-being of their culture. There is an elementary school on the reservation, and a middle school was started in 1980. The children who go to school on the reservation are nowadays taught also Lummi language, which a few years ago was nearly extinct.

About ten years ago the Lummis turned their tidelands into a seafarm that presently contains a seapond of 300 hectares and a shellfish hatchery. The tribe also owns fish processing facility and a market center in the nearby city of Bellingham.

In 1973 the Lummi Indian School of Aquaculture and Fisheries was established on Lummi Island (Fig. 1) on land purchased by the tribe. The school, founded by funds from the United States Government, is also maintained with Federal financial support. Most of the students of this school are Indians from the state of Washington, and some are from Alaska and as far as the East Coast of U.S.A. The curriculum contains, in addition to fisheries

and aquaculture, general subjects and a course on the history and rights of Indians (Figs. 2 and 3).

The traditions of the Lummis are reflected in such annual events as the Lummi Stommish water festival (Fig. 4), which is attended by many Indian tribes from the state of Washington and British Columbia.

#### *Kirjallisuus*

- Adams, George (1981). *Suullinen tiedonanto (oral communication)*.  
 Drucker, Philip (1939). Rank, wealth, and kinship in Northwest coast society. *American Anthropologist* 41.  
 Hugh, Carolyn (1980). They're saving a language. *The Bellingham Herald*; Monday, May 5, 1980.  
 Kaufman, Cindy (1981). The 35th annual water festival is in full swing. *The Bellingham Herald*; Friday, June 26, 1981.  
 Lummi Indian nation - 1855/1981 - a nation rich in tradition! (1981). *Maritime Heritage*, Whatcom County, May 16-25, p. 16.  
*Lummi Indian School of Aquaculture and Fisheries 1980-81* (1980). Printed by Lummi Communications.  
 Nugent, Ann (1977). *Regulation of the Lummi Indi-*

- ans by governmental officials between 1900-1920*. Published by Lummi Communications.  
 Nugent, Ann (1979). *The history of Lummi fishing rights*. Published by Lummi Communications.  
 Nugent, Ann (1980). *History of Lummi legal action against the United States*. Published by Lummi Communications.  
 Poole, Richard (1981). *Suullinen tiedonanto (oral communication)*.  
 Stern, Bernhard (1934). *The Lummi Indians of Northwest Washington*. Columbia University Press, New York.  
 Suttles, Wayne (1954). Post-contact culture change among the Lummi Indians. *British Columbia Historical Quarterly* 18, 29-102.  
 Treaty between the United States and the Dwamish, Suquamish, and other allied and subordinate tribes of Indians in Washington Territory (1855). Appendix B in: *History of Lummi legal action against the United States*, by Ann Nugent. pp. 85-91.  
 Tremain, David G. (1975). Indian & pioneer settlement of the Nooksack Lowland, Washington, to 1890. *Occasional Paper 4, Center for Pacific Northwest Studies, Western Washington State College*.  
 U.S. Weather Bureau (1960). *Climates of the States, Washington. Climatography of the United States* 60-45. 23 pp.